

ת"פ 39383/11/20 - מדינת ישראל ע"י נגד שאדי עמירה ע"י

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 39383-11-20 מדינת ישראל נ' עמירה(עציר)

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ
בעניין: מדינת ישראל ע"י עו"ד תמר טופז שם טוב

המאשימה

נגד

שאדי עמירה ע"י עו"ד מאיה ג'ולסון גלעדי

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע לאחר שמיעת הוכחות בעבירות קשר לפשע, הסעת שוהה בלתי חוקי, חבלה ברכב, גניבת רכב ונהיגה פוחזת של רכב.

על פי הכרעת הדין, ביום 6.3.20 בשעות הלילה הסיע הנאשם במכונית מסוג סובארו הרשומה על שם אשתו (להלן: **הסובארו**) שני תושבי שטחים בשם מוראד צרצור ואחמד חמראן (להלן: **צרצור וחמראן**). בסמוך לשעה 22:18 הגיעו השלושה בסובארו לרחוב הורקניה בעיר ירושלים ושם התפרצו למכונית מסוג מזדה (להלן: **המזדה**). צרצור וחמראן הרימו את מכסה המנוע של המזדה ואז הניעו אותה. הנאשם וחמראן נסעו מהמקום בסובארו וצרצור נסע אחריהם במזדה, למרות שלא היו לו רישיון נהיגה או ביטוח.

שוטרים שהיו בניידת סמויה הבחינו בצרצור וניסו לעצרו. צרצור נמלט מהשוטרים בנהיגה פרועה, תוך מעבר בין נתיבים במהירות שמעל 120 קמ"ש, באופן שסיכן משתמשים בדרך ואילץ נהגים אחרים לבלום בלימת חירום. במהלך המרדף פגע צרצור בניידת משטרה והדף אותה לצד ולא עצר גם כאשר השוטרים שלפו את אקדחיהם. בסופו של המרדף ניידת משטרה פגעה במזדה בה נהג צרצור והוא איבד שליטה ופגע בחומת בטון - ורק אז נעצר על ידי שוטרים, תוך שהתנגד למעצרו.

שוטרים אחרים דלקו אחרי מכונית הסובארו בה נהג הנאשם כשחמראן לצידו וקראו לו לעצור. הנאשם ברח מהשוטרים בנהיגה פרועה במהירות שהגיעה ל- 160 קמ"ש, תוך סיכון משתמשים בדרך, עד שהגיעו לבית חנינא. בבית חנינה נעצרה הסובארו לאחר שהיתה מעורבת בתאונה והנאשם וחמראן נמלטו ממנה.

להשלמת התמונה אוסיף, כי נגד צרצור וחמראן הוגשו לבית משפט זה כתבי אישום בהליכים נפרדים (ת"פ 33876-03-20 ות"פ 31096-02-21, בהתאמה). על צרצור נגזר עונש של 16 חודשי מאסר במסגרת הסדר טיעון "סגור" ועניינו של חמראן טרם הסתיים.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה התייחסה לחומרת מעשיו של הנאשם ופגיעתם בערכים מוגנים שונים והדגישה, כי מדובר באירוע החורג מגניבת רכב שגרתית, בשל הבריחה הפרועה מהשוטרים ובשל כך שהנאשם היה חלק מחוליה של גנבי רכב. לאור אלה טענה כי מתחם העונש ההולם את המעשים הוא מאסר, לתקופה שבין 18 חודשים ועד 36 חודשים. לעניין קביעת העונש בתוך המתחם הפתה לעברו המכביד של הנאשם ולכך שלא קיבל אחריות למעשיו, ועל כן ביקשה להשית עונש בצידו העליון של המתחם. כמו כן ביקשה המאשימה להפעיל באופן מצטבר שני מאסרים מותנים שלחובת הנאשם, ובהם מאסר מותנה של עשרה חודשים, לגביו אתייחס בהמשך, כך שיוטל על הנאשם עונש כולל של 50 חודשי מאסר וענישה נלווית. המאשימה ביקשה לקבוע מועד נפרד לבקשה לחלט את מכונית הסובארו, על מנת לאפשר לאשת הנאשם, הרשומה כבעלת הרכב, לטעון בעניין.

ב"כ הנאשם טענה, כי למרות שהנאשם הורשע בביצוע עיקרי של העבירות שיוחסו לו, חלקו במעשים התמצה בהסעתם של אחרים שגנבו את המזדה, ועל כן הוא קרוב יותר לסיוע מאשר לביצוע עיקרי. משכך ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין עבודות שירות ל- 14 חודשי מאסר. לעניין זה הפתה לענשו של צרצור, אשר נגזר עליו במסגרת הסדר טיעון עונש של 16 חודשי מאסר ולכך שחמראן הורשע, במסגרת הסדר דיוני, בעבירה של סיוע לגניבת רכב.

לעניין קביעת העונש בתוך המתחם הפתה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, ובהן מצבו הרפואי, הפגיעה הכלכלית שנגרמה לו במהלך משבר הקורונה, העובדה כי בנו נפגע בתאונת דרכים בעת שהיה עצור והעבודה כי היה עצור תקופה משמעותית בתיק זה. עוד טענה, כי הנאשם עבר הליך שיקום במהלך תקופה מעצרו, וביקשה להציג לעניין זה נתונים משירות בתי הסוהר.

הנאשם לא ביקש לומר דבר.

מתחם העונש ההולם

הנאשם חבר לצרצור ולחמראן והשלושה גנבו יחדיו את מכונית המזדה. לאחר שגנבו את המכונית צרצור נמלט מהשוטרים במכונית המזדה הגנובה ונעצר לאחר מרדף פרוץ במהלכו חצה נתיבים ונסע במהירות מופרזת. הנאשם עצמו נמלט מהשוטרים בנהיגה פרועה במהירות שהגיעה לפרקים ל- 160 קמ"ש, באופן שסיכן את שלומם ובטחונם של השוטרים שניסו לעצרו ושל יתר המשתמשים בדרך.

רבות נאמר על החומרה שבעבירות גניבת הרכב. גנבי הרכב פוגעים ברכושו של בעל הרכב וגורמים לנזק כלכלי ישיר לבעל הרכב ולנזק כלכלי עקיף לציבור כולו, הנושא בעלותן הגבוהה של פרמיות הביטוח. מעבר לכך, ככל עבירת רכוש, היא כוללת בתוכה גם סיכון להתפתחותו של אירוע אלים ואף מסכן חיים, במקרה של היתקלות בבעליו של הרכוש או בשוטרים, כפי שאכן התרחש במקרה שלפני.

ר' למשל ע"פ 2333/13, באסל סאלם נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

"עבירה של גניבת רכב הוכרה זה מכבר כעבירה חמורה, הן על ידי המחוקק אשר קבע לצידה עונש מאסר ממושך וחמור משל עבירות גניבה אחרות, והן על ידי בית משפט זה, אשר עמד על הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה בגין ביצועה (ראו למשל: ע"פ 5724/95 אבו דחל נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.5.1996); ע"פ 11194/05 אבו סבית נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.12.2006); רע"פ 10899/08 אבו עישה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (29.12.2008); ע"פ 6331/10 אושרובסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.1.2011)). הנזק שנגרם כתוצאה

מעבירה זו הוא רב, הן כלפי המשתמש ברכב שנגנב, והן כלפי הציבור בכללותו לנוכח העלאת פרמיות הביטוח בשל ריבוי גניבות.

במקרה שלפני מתקיימים במעשיו של הנאשם מספר מאפייני חומרה, המחריגים אותם מגניבות רכב "שגרתיות" ומצדיקים קביעת מתחם עונש הולם מחמיר: הנאשם חבר לשני תושבי שטחים לשם ביצוע הגניבה ופעל תוך תכנון מוקדם וחלוקת תפקידים ברורה. על כך אוסיף את בריחתו הפרועה של הנאשם מהשטחים, שכללה נסיעה במהירות של 160 קמ"ש בשטח עירוני, שהסתיימה רק לאחר שמכונית הסובארו בה נהג הנאשם היתה מעורבת בתאונה, בה למרבה המזל לא נפגעו אחרים.

לא מצאתי ממש בטענה, כי חלקו של הנאשם קרוב לסיוע: הנאשם חבר לצרצור ולחמראן, הסיע אותם למקום הגניבה ועזב את המקום יחד עם חמראן בעוד צרצור אחריו במכונית הגנובה - ועל כן הורשע כמבצע עיקרי. אני ער לכך שהמאשימה הגיעה עם חמראן להסדר דינו, בו תוקן כתב האישום שהוגש נגדו ועבירה של גניבת רכב שיוחסה לו רוככה לסיוע - ולא ראיתי כי יש בכך להשליך על עניינו של הנאשם. שיקול הדעת המוקנה לצדדים במסגרת הגעה להסדר טיעון או הסדר דינוי שונה מזה של בית משפט בבואו להכריע את הדין או לתת גזר דין מנומק, ומאפשר לצדדים להגיע לתוצאות שונות מאלו שבית המשפט היה מגיע אליהן לאחר שמיעת ראיות וטענות.

דברים דומים ניתן לומר על גזר דינו של צרצור, אשר בעניינו הגיעו הצדדים להסדר טיעון במסגרתו עתרו במשותף להשית עליו עונש של 16 חודשי מאסר בפועל, הכולל הפעלה באופן חופף של מאסר מותנה שהיה לחובתו, וכן עונשים נלווים (ת"פ 33876-03-20, דיון מיום 20.7.20).

ר' בהקשר זה רע"פ 3446/18, חרש נ' מדינת ישראל, שם נפסק:

מערך השיקולים הפועלים ביחס לגיבושו של הסדר טיעון, ובפרט ביחס לענישה, רחב יותר מזה הקיים בפני בית משפט בבואו לגזור את דינו של נאשם בהתאם להוראותיו של תיקון 113 לחוק העונשין (וראו רע"פ 512/13 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (4.12.2013)).

וכן ר' ע"פ 2854/18 אליעד משה נ' מדינת ישראל (פסקה 106):

"שיקולים שמנחים את המדינה בהסדרי טיעון הינם מורכבים ומגוונים. בכגון דא, אין לגזור גזירה שווה ממקרהו של נאשם אחד למקרה של נאשם אחר; וממילא לא יהא זה נכון אם בתי המשפט יחלו להיכנס לנעלי התביעה כדי לבדוק את תבונתם ואת שוויונותם של הסדרי טיעון.

בהביאי בחשבון את כל אלה, מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם הוא מאסר בפועל, לתקופה שבין חמישה עשר חודשים ועד שלוש שנים וחודשים.

ר' לענין מתחמי הענישה אשר נקבעו לענין עבירות דומות עפ"ג 26529-08-13, אבו סרחאן, ע"פ 7163/13, כסוואני, ע"פ 2519/14, ענאד ועפ"ג 11136-02-13, אבו נאב.

נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות

הנאשם יליד 1994, נשוי ואב לילדים. לחובתו הרשעות קודמות רבות, במגוון עבירות, בגין נדון פעם אחר פעם למאסרים משמעותיים:

בשנת 2008 נדון בבית משפט מחוזי לנוער למעון נעול ומאסר מותנה בשל עבירת מין.

בשנת 2010 נדון בבית משפט לנוער לחמישה חודשי מאסר בשל עבירות רכוש ואלימות.

בשנת 2010 נדון ל- 15 חודשי מאסר בגין עבירות מין ורכוש. מאסר זה כלל הפעלת מאסרים מותנים שלחובת הנאשם.

בשנת 2014 נדון לשמונה חודשי מאסר בגין עבירות נהיגה ללא רישיון, שיבוש מהלכי משפט, נהיגה פוחזת ועוד. מאסר זה כלל הפעלת מאסר מותנה שלחובת הנאשם.

בשנת 2014 נדון למאסר מותנה בשל עבירות רכוש.

בשנת 2015 נדון לחמישה חודשי מאסר בגין נהיגה ללא רישיון.

בשנת 2016 נדון לארבעה חודשי מאסר בגין תקיפת שוטר והפרת הוראה חוקית.

בשנת 2017 נדון לעשרה חודשי מאסר בגין הפרת הוראה חוקית. גם מאסר זה כלל הפעלת מאסרים מותנים שלחובת הנאשם.

בשנת 2018 נדון לשנים עשר חודשי מאסר ועשרה חודשי מאסר מותנה בשל עבירות רכוש (קבלת רכב גנוב והחזקת כלי פריצה). בין הצדדים מחלוקת האם מאסר מותנה זה הוא בר הפעלה בשל העבירות בהן הורשע הנאשם בתיק הנוכחי.

בשנת 2019 נדון לשנים עשר חודשי מאסר וארבעה חודשי מאסר מותנה בשל עבירות רכוש. מאסר מותנה זה הוא בר הפעלה בשל העבירות בהן הורשע הנאשם בתיק הנוכחי.

בשנת 2021 נדון לעשרה ימי מאסר בגין נהיגה תחת השפעת סמים.

מתייעוד רפואי שהוגש עולה כי הנאשם סובל מבעיה רפואית ומטופל תרופתית, ועבר בדיקה בחדר מיון בשל קבלת תרופה במינון לא נכון. עוד עולה, כי למרבה הצער בנו של הנאשם (יליד 2016) נפגע לאחרונה באופן משמעותי בתאונת דרכים והוא נזקק לטיפולים נרחבים וניתוחים שונים, שפורטו במסמך בו עיינתי. על מנת שלא לפגוע בפרטיותם של הנאשם ובני משפחתו לא ארחיב מעבר לכך.

הפעלת מאסרים מותנים

לחובת הנאשם שני מאסרים מותנים. הראשון של ארבעה חודשים, אשר הוטל עליו ביום 26.5.19 בת"פ 58514-1-19, שלא לעבור על עבירת רכוש אשר לגביו אין מחלוקת כי הוא בר הפעלה.

לצד זאת, לחובת הנאשם מאסר מותנה נוסף, של עשרה חודשים שהוטל עליו ביום 30.4.18 בת"פ 12462-10-17, וזו לשונו: **מאסר על תנאי בן 10 חודשים למשך תקופה של 3 שנים והתנאי שהנאשם לא יעבור עבירה על קבלת רכב גנוב והחזקת מכשירי פריצה.**

המאשימה טענה, כי עבירת גניבה הרכב בה הורשע הנאשם מפעילה את המאסר המותנה, שכן גניבת רכב כוללת

בתוכה גם קבלתה של מכונית גנובה. המאשימה הבהירה, כי למרות שהנאשם הסיע את שותפיו, מכיוון שהם גנבו בצוותא את המזדה, יש לראותו כמי שקיבל אותה. ב"כ הנאשם מנגד טענה, כי המאסר המותנה אינו חל, שכן בית המשפט שהיטל את התנאי בחר להטילו על עבירה מוגדרת, ויש לפרש את התנאי באופן מצמצם.

לאחר שנתתי דעתי למכלול הנסיבות וטיעוני הצדדים, לא ראיתי להפעיל את המאסר המותנה שלחובת הנאשם:

ההלכות בדבר אופן הפעלת מאסר מותנה והגדרתה של "עבירה נוספת" לצורך זה סוכמו לאחרונה בע"פ 2352/19, דנילוב:

הלכת מסילתי, אשר חלה בכגון דא ולפיה אנו פועלים, קבעה מבחן מהותי-ענייני להפעלתו של מאסר על תנאי. מבחן זה נועד לאפשר את הגשמת התכלית ההרתעתית העומדת ביסוד העונש המותנה. בתור שכזה, מתמקד המבחן ביסודות העבירה הנוספת שעבר הנאשם ובשאלה האם יסודות אלו, כולם או מקצתם, חופפים את כל יסודותיה של עבירת התנאי (להלן: מבחן היסודות). כאשר התשובה לשאלה זאת היא חיובית, ברי הוא כי הנאשם חזר לסורו וביצע את המעשה האסור הכלול בתנאי, ועל כן יש מקום להפעלת התנאי אף באין זהות טכנית בין שתי העבירות (ראו הלכת מסילתי, עמוד 811; ראו גם: ע"פ 624/75 גלאגל נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 222, 224 (1976); ע"פ 1867/00 מדינת ישראל נ' גוטמן, פ"ד נד(3) 150, 145 (2000); וכן ש"ז פלר יסודות בדיני עונשין א 475-474 (1984) (להלן: פלר)). ואולם, מבחן היסודות האמור איננו חל כאשר עבירת התנאי מוגדרת באמצעות משפחת עבירות, דוגמת "עבירות נגד רכוש", "עבירות סמים", "עבירות מין" או "עבירות אלימות" - ולא באמצעות סעיפי עבירה ספציפיים כמו במקרה שלפנינו. במקרים אלו, ובהם בלבד, יחול מבחן אחר: מבחן הרציונל, אשר מתמקד בערך החברתי המוגן על ידי האיסורים הקבועים בעבירות התנאי. השאלה שתישאל בנדרו של מבחן זה, אם כן, היא האם הנאשם פגע באותו ערך חברתי מוגן כאשר ביצע את העבירה הנוספת (ראו למשל ע"פ 1894/14 צ'אקול נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] פסקה 13 (13.1.2015)).

מכאן עולה, כי כאשר עבירת התנאי נקבעת כסעיף עבירה מוגדר, על בית המשפט לבחון האם העבירה הנוספת חופפת את יסודותיה של עבירת התנאי.

במסגרת גזר הדין בהליך הקודם, הטיל בית המשפט מאסר מותנה "שהנאשם לא יעבור עבירה על קבלת רכב גנוב והחזקת מכשירי פריצה". עבירת קבלת רכב גנוב מוגדרת, לפי סעיף 413 לחוק העונשין: "המקבל בעצמו או על-ידי אחר רכב או חלק של רכב ביוזעו שהרכב או החלק הושגו בעבירה לפי סימן זה, או הנוטל עליו, בעצמו, על-ידי אחר, או ביחד עם אחר, את השליטה ברכב או בחלק כאמור, דינו - מאסר שבע שנים".

אכן, מדובר בעבירה קרובה מאד לעבירה של גניבת רכב והעונש שבצד שתי העבירות זהה - שבע שנות מאסר, שהרי שתיהן נועדו להאבק בתופעת גניבת הרכב, אשר זה מכבר הוגדרה מכת מדינה. אך משראה המחוקק לקבוע עבירות שונות, חזקה עליו כי התכוון ליצור הבחנה בין מי שביצע בעצמו את מעשה בגניבה ובין מי שקיבל את הרכוש הגנוב מידי הגנב לאחר שנגנב ולהגן על ערכים מוגנים שונים, גם אם קרובים.

במקרה שלפני, הנאשם אמנם ביצע את הגניבה - בצוותא עם צרצור וחמראן, אך יש קושי לראותו כמי שקיבל את המכונית לאחר גניבתה. במיוחד דברים אמורים בשים לב לכלל בדבר פרשנות מצמצמת בפלילים.

לאור זאת, מחמת הספק שנותר, אמנע מהפעלת המאסר המותנה.

דין והכרעה

מכלול השיקולים פועל לחובת הנאשם, והתקשיתי למצוא נקודות לזכותו:

מדובר באדם אשר הרשעותיו הקודמות הרבות מעידות בו, כי הרגיל עצמו לפגוע באחרים והפך את העבריינות לדרך חיים. מאסרים משמעותיים רבים, המצטברים למעל שש שנים, שהוטלו על הנאשם לא הביאו להרתיעו מלשוב ולעבור עבירות, וכך גם מאסרים מותנים שהוטלו עליו והופעלו פעם אחר פעם. מכאן עולה, כי ההרתעה בעניינו של הנאשם נכשלה כישלון חרוץ וכי אין עליו מורא החוק כלל. במיוחד דברים אמורים בשים לב לכך שבעת ביצוע המעשים היו תלויים מעליו שני מאסרים מותנים, אשר אמנם אחד מהם אינו בר הפעלה, אך כפסע היה בין הנאשם ובין הפעלתו.

מעבר לכך, הנאשם לא קיבל אחריות למעשיו, אלא ניהל את התיק, למרות מסד ראייתי מוצק שעמד נגדו. אדגיש, כי לא אחמיר עם הנאשם בשל כפירתו, שהרי זוהי זכות דיונית של כל נאשם, אך נאשם המקבל אחריות למעשיו זכאי להקלה, ממנה לא יהנה הנאשם שלפני.

לאור אלה אשית על הנאשם עונש קרוב לרף העליון של המתחם ואפעיל באופן מצטבר מאסר מותנה של ארבעה חודשים שלחובתו.

אני ער לכך שעונשו של הנאשם חמור במידה ניכרת מזה שנגזר על צרצור, אך כפי שפרטתי למעלה, עניינו של צרצור הסתיים בהסדר טיעון, ועל כן לא ניתן ללמוד ממנו לעניינו של הנאשם. על כך אוסיף, כי אין מקום להשוות בין מי שקיבל אחריות למעשיו והודה לבין מי שבחר לנהל את התיק וחשף עצמו לאפשרות שיגזר עליו עונש על פי שורת הדין. על כך אוסיף, כי אין לפני נתונים ביחס לעברו הפלילי של צרצור.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. עשרים ושמונה חודשי מאסר בפועל.
- ב. מפעיל מאסר מותנה של ארבעה חודשים אשר הושת על הנאשם בת"פ 58514-1-19 ביום 26.5.19. עונש זה יופעל במצטבר לעונש המאסר שבסעיף א', כך שסך הכל יישא הנאשם בשלושים ושניים חודשי מאסר, שימנו מיום מעצרו.
- ג. שנה מאסר, בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת רכוש שהיא פשע.
- ד. חצי שנה מאסר, בו לא יישא, אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירת רכוש שהיא עוון, עבירה של נהיגה פוחזת, קשר לפשע או עבירה על חוק הכניסה לישראל.
- ה. שנה פסילה בפועל שתמנה מיום שחרורו מהמאסר.
- ו. שנה פסילה על תנאי לשלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ז. פיצוי למתלונן עד תביעה מס' 1 בסך 10,000 ש"ח. הסכום ישולם עד ליום 1.1.22.

הדין בבקשה החילוט יתקיים בנפרד.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ו כסלו תשפ"ב, 30 נובמבר 2021, בנוכחות הצדדים.